

45.

1./ A közös testüregek elkülönülése

- oldallemezek U alakú járatot alakítanak ki-> intaembrionalis coeloma
- elülső része lefűződéskor ventális irányba , majd hátrafelé hajlik, a két szár egymás mellé érül
- lefűződéskor megszűnik az extraembrionalis coelomával való kapcsolat
- cavum pericardii, cavum pleurae, cavum peritonei
- 3 rész: eleje: cavum pericardii-> septum transversummal cranialisan érintkezik, szárai: cavum peitonei, összekötő rész: ductus pericardioperitonealis-> cavum pleurae(tüdő ennek rovására növekszik)
- 2. septum: septum pleuropericardiacum, septum pleuroparietale
- septum pleuropericardiacum: ductus Cuvieri okozzák: a ductus ppericardiopritonei oldalán-> két oldali redő közeledik , beélcsövet és tüdőt körülvevő mesenchyma összenő
U egy frontális lemezzel kettéválk-> cavum pericardii, kettős lemez lesz: pericardium parietale+ pleura mediastinalis, köztük n. phrenicus
- Septum peritoneale:
 - ductus pericariacoperitoneale(ductus pleuroperiton.)
 - cavum peritonei felé páros septum pleuroperitoneale, zárja le a hátsó testfaltól
 - előrefelé összenőnek a septum transversummal és az oesophagus körüli mesenchimával
 - magával húzza a 4. nyaki szelvény miotomját+ nervus phrenicus
 - ezzel : cavum pleurae, cavum peritonei
 - rekeszizom(septum transversum, májtelep beleburjánzik, septum pleuroperit., embryo testfala)

2./ Tömlős zsigerek

- felépítés függ a szállítandó anyagtól-> külső tér
- emésztőcsatorna: aprítás, ártalmatlanná tevés, emésztés, ürítés
- légutak: fémerev csövekre van szükség
- vízeletelvezető rendszer, nemzőcsatorna
 1. tunica mucosa:
 - ◆ epithelium mucosae-> a hámsejtek zonula occludenssel
 - ◆ lamina propria mucosae-> kötőszövetes réteg, mirigyek kivezetőcsövek, mechanikai szerep
 - ◆ lamina muscularis mucosae: simaizom, redőket igazítja
 2. tela submucosa:
 - ◆ laza kötőszövetes réteg, nyálkahártyát a fal fő rétegeihez rögzíti
 - ◆ ér, ideg, mirigyek
 - ◆ szervfaltól függetlenül a nyálkahártya elcsúszhat
 - ◆ náhol hiányzik: vagina
 - ◆ plexus submucosus
 3. tunica muscularis:
 - ◆ fő réteg
 - ◆ simaizom, több réteg-> működési mintázat(sphincter, perisztaltika)
 - ◆ plexus myentericus
 - ◆ vagy porcos- izmos szerkezet
 4. tela subserosa:
 - ◆ laza kötőszövet, savós hártáéhoz rögzít, ha nincs savós hártá, akkor tunica adventitia
 - ◆ vér, nyirokér
 5. tunica serosa:

- ◆ mesothel
- ◆ lamina propria serosae

3./Szájüreg, fossa temporalis, fossa infratemporalis

- szájüreg:
 - palatum osseum-> os maxillare, os palatinum
 - mandibula a linea mylohyoideáig
 - elől fogak
 - canalis incisivus: 1-1orrüregbe
 - canalis palatinus major, et minores
- fossa temp.:
 - koponya oldalsó falán-> m. temporalis
 - linea temporalis superior et inferior-> felső határa
 - arcus zygomaticus és ala major crista infratemporalis szerint
 - zygomaticus alatt fossa infratemporalis:
 - ◆ előről maxilla, medial: processus pterigoideus
 - ◆ ala major
 - ◆ fissura orbitalis inf.
 - ◆ fissura pterigomaxillaris
 - ◆ foramen ovale, foramen spinosum

4./ A kéz erei

- Arcus palmaris spf.:
 - a. ulnaris+ r. palmaris superficialis ex. a. radialis: aponeurosis palmaris és inak között
 - ívből:
 - ◆ a. digitalis palmaris communes(3)-> a. digitalis palmares propria
 - ◆ a. dig. propria V. + középső ujjperctől distalisan a dorsalis felszín
 - ◆ a. principales pollicis(a. rad.) I.-II. között
- Arcus palmaris profundus:
 - a. radialis az első spatium interosseumnél tenyérbe fúródik
 - r. palmaris profundus(a. ulnaris)
 - n. interosseusok volaris felszínén(inak alatt)
 - (4) a. metacarpea palmaris(2-5 metacarpus közök)
 - tenyér mély szövetei
 - anastomosis: dorsalis aretriákkal+ a dig commune-val
- Rete carpi dorsale: (a. rad)- aa. metacareae dorsales(ujjak dorsalis felszíne a középpercig)

5./ Fogak fejlődése, fogzás

- fogak fejlődése volt már!
- Fogzás (dentatio):
 - tejfogak:
 - ◆ 7-30. hó
 - ◆ tipikus sorrend:
 - medialis metsző: 6-8 hónap
 - 8-10: lateralis metsző
 - 16-20: szemfog
 - 12-16: első molaris(premplarisnak felel meg)
 - 20-24: második molaris

- maradandó fogak: fogváltással 6-24 éves korban, tejfogak gyökere a maradandó fog nyomása miatt elsorvak
 - elsőnek második moláris nő ki, de a helyén nincs tejfog
 - medialis metsző: 7-8 év
 - lateralis metsző: 7-8 év
 - szemfog 10-12 év
 - első premolaris: 11-12 év
 - második premolaris: 11-12 év
 - második molaris: 12.év
 - harmadik molaris: 13-25 év

6./ A sympaticus idegrendszer feji, nyaki, mellkasi szakasza, truncus sympaticus

- truncus sympaticus-> ganglia trunci symp. v. paravertebralis ducok + rr. intergglares
- pars cephalica et cervicis
 - T1-5-ből (oldalsó szárból)<- pregl. rostok a rami communicans albi útján
 - rostralis irányba lépnek ki
 - lamina prevertebralis kettőzetében
 - ggl cericale superius:
 - ◆ vagina carotica mögött T1-3
 - ◆ n. caroticus internus
 - ◆ n. caroticus externus
 - ◆ n. jugularis
 - ◆ rr. cardiaci cervicales

ezekből plexus cervicalis sup.->n. dilatator pupillae, n. orbitalis lateralis, mirigyek, tüdő, agyi erek
- ggl cervicale medius: fossascalenotrachealis:
 - ◆ szív, garat, pajzsmirigy, tüdő
 - ◆ ansa subclavia-> körülveszi az a. subclaviat
- ggl stellatum:
 - ◆ 1. borda nyaka előtt
 - ◆ n. vertebralis-> erek, karfonat
 - ◆ corpus pineale
 - ◆ szív, tüdő, oesophagus,
 - ◆ T3-5
- pars thoracica:
 - szabályosabb
 - minden szelvényben
 - r. communicans albus, ramus comunicans griseus
 - -> n. intercostalis